

CITATELJI! Prosimo, pogledajte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. V teh časih splošnega povišanja cen, potrebuje list Vaše sodelovanje. Skušajte imeti naročnino vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 254 — Štev. 254

NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 31, 1943 — PETEK, 31. DECEMBRA, 1943

VOLUME LI — LETNIK LI

RUSI ZDROBILI 22 DIVIZIJ

Maršal Josip Stalin je v svojem včerajšnjem povelju naznanil, da je 7 dni stara ofenziva generala Nikolaja F. Vatutina pognala v beg 22 nemških divizij 300,000 mož, na 186 milj dolgi fronti severno, zapadno in južno od Žitomira. V prvih šestih dneh je rdeča armada osvobodila nad 1000 mest, trgov in vasi.

General Vatutin je s svojo padajočo ofenzivo zavzel večino onega ozemlja, ki si ga je pridobil v ofenzivi prejšnji mesec, na jugu svoje fronte pa je dobil še več ozemlja, kot pa ga je zavzel do časa, ko se je pričel umikati pred protiofenzivo feldmaršala Fritza von Mansteina, čije cilje je bil Kijev.

Posebno pomembno je zavzetje Kazatina, ki je v veljavno železniško križišče 17 milj jugovzhodno od Berdicheva.

Vsled Vatutinovega prodiranja proti jugozapadu proti Nemcem isti polom, ki ga je doživel feldmaršal Friedrich v. Paulus pri Stalingradu skoro pred enim letom. Nemcem v Dnjepru kolenu so za unik odprta samo ozka vrata proti Balkanu in proč od poljske meje. Na najbližjem kraju pri Luginju so Rusi od poljske meje oddaljeni samo 32 milj.

Stalin je v svojem dnevnem povelju naznanil, da je general Vatutin v šestih dneh razbil 8 nemških tankov in 14 infanterijskih divizij in na celi črti napredoval 30 do 62 milj.

Na celi 186 milj dolgi fronti se nemška črta lomi in nemško umikanje je bolj podobno begu, kajti za seboj pušajo velikanske množice orožja in drugega vojnega materiala.

Niže proti jugu je tudi tretja ukrajinska armada generala Rodina J. Malinovskega zapadno od Zaporozja napredovala 19 milj in zavzela Čumak, 28 milj zapadno od Dnjepra, propetrovska v dveh dneh ofenzive.

Tristo milj višje proti severu od fronte pri Kijevu je prva baltiška armada napredovala proti Vitebsku in nemški ra-

dio sam priznava, da je razbila nemške utrdbe ter so že v teku poulični boji v jugovzhodnem in severozapadnem predmestju.

Žitomir se še vedno nahaja v nemških rokah, toda rdeča armada je oddaljena samo še nekaj milj. Včeraj je bila fronta pred Žitomir v ognju in Nemci so izgubili 70 tankov ter velike zaloge vojnega materiala.

General Vatutin je zopet zavzel vse ozemlje, ki si ga je pridobil v svoji ofenzivi v novembru, pa ga je izgubil, ko je feldmaršal Fritz v. Manstein pričel svojo protiofenzivo proti Kijevu, razen Žitomira in ozkega pasu okoli njega, na južnem koncu svoje fronte pa je zavzel še celo mnogo več zemlje.

Zmagoslavno naznanilo iz Moskve navaja naslednje nemške izgube na fronti zapadno od Kijeva: 8 tankov in 14 infanterijskih divizij, ali 300,000 mož, razbitih; zaplenjenih 300 topov, en cel oklopni vlak, sedem lokomotiv, dva vlaka z zalogami, 1000 truckov, 100 motornih koles in 300 konj — in ves ta plen v bitki za Kazatin.

Hitler ni hotel sprejeti admirala Doenitza

Stockholm, 30. dec. — Kot se glasi poročilo Renterjeve novinarske agencije, ni hotel Adolf Hitler sprejeti v avdienci admirala Doenitza, ki je vrhovni poveljnik nemške mornarice in je bil odgovoren za izgubo velike nemške bojne ladje Scharnhorst, kateri je dal ukaz, da odrine na morje.

Moskovski radio je povedal, da je Doenitz ukazal ladji, naj gre na morje, da bi s tem nekoliko bolj uvrstil svoj z nečloveški omajan sloves, kot mornariški poveljnik. Pokazati je hotel, da je njegova mornarica ne boji podati na visoko morje, če se znirom kos zavezniškim poiskom, da uničijo nemške bojne velikanke.

Hitlerju je menda hotel Doenitz izreči obžalovanje nad izpustom Scharnhorsta, a diktator ni bil očitno preveč razjuren, da bi admiral sprejel. Rečeno je tudi, da je izvajal na Benizta pritisk, da resignira, poveljnik nemške mornarice pogreznjenju Scharnhorsta najajo sedaj na po-
mejske vesti, ki o jejo
ki je vladala na adji,
mornarji uvideli, da ni
rešitve. Bernski poro-
čje lista "Allebanda" v
olmu citira nekega člana
te, ki je bil rešen in ki
da je bilo od 1400 mož,
vorili posadko Scharn-
rešenih samo sedem.
e bojna ladja dobila u-
rel v svojo stran in se

Eisenhower imenuje svoje pomočnike

General Dwight D. Eisenhower je za svoja pomočnika izbral admirala siru Bertrama Ramsaya in zračnega poveljnika maršala Trafforda L. Leigh-Malloryja. Ramsay bo poveljeval za zavezniškemu brodomu pri vpadu na evropsko celino, Leigh-Mallory pa zračni sili.

Pomanjkanje premoga

V New Yorku je tako pomanjkanje premoga, da ga stranke sploh ne morejo dobiti, da bi si grele stanovanja. To pomanjkanje pa vlada po vseh vzhodnih državah. Ko je za to izvedel administrator za premog notranji tajnik Ickes, je takoj odredil, da do prvega aprila ne bo čez mejo Ohio in Pennsylvania držav odpejtan noben premog od izhoda. Tako bodo vzhodne države prihodnje dni dobile 300,000 ton premoga.

Pet japonskih aeroplanov izstreljenih

Ko so ameriški bombniki napadli japonske postojanke na Marshallovih otokih, so zadeli na močan odpor japonskih aeroplanov. Mornariški urad na znanja, da je bilo v zračni bitki izstreljenih 5 in mogoče celo 15 japonskih Zero aeroplanov.

FRONTA V ITALIJI

OSMA ARMADA PRODIRA PROTI PESCARI

Angleška osma armada je napredovala eno miljo onstran Ortone po obrežni cesti, ki pelje v Pescara, od katere je oddaljena še 11 milj. V Pescari se tudi končuje cesta, ki prihaja iz Rima.

Dalje v notranjosti so Angličani zavzeli važno postojanko pol milije severno od Villa Grande. Osmo armada stoji osem milj od Chietija, glavnega mesta province Abruzzi, osem milj od Pescara.

Ko so Kanadčani vkorakali v Ortone, so naleteli na razne ovire in posebno na časovne bombe, vsled česar so se dolgo zamudili, predno so mogli prodirati dalje iz mesta proti Francavilli in Pescari. Vreme je megljeno in mrzlo.

Nemška uradna časnikarska agencija DNB je po radiju naznanila, da so zavezniški predali "zabji skok", ko so izkrcali svoje čete ob zapadni obali Italije blizu ustja reke Garigliano. Poročilo pa pravi, da so bile zavezniške čete prej postavljene, predno so dospele do Apijske ceste, ki pelje v Rim.

Peta armada je odbila nemški pritisk proti Pontefiume, višje proti severu pa je naskočila in zavzela 3000 čevljev visok vrh pol milje nad Colliatina cesto.

VELIKA OFENZIVA PROTI JAPONSKI

Poveljnik ameriškega vojnega brodomu admiral Ernest J. King je včeraj v Washingtonu rekel, da bodo zavezniški leta 1944 pričeli velikansko ofenzivo proti Japonski, še predno bo premagana Nemčija. Zavezniški bodo svoje vojno brodomlje z Atlantika poslali na Pacifik. Admiral King se strinja z napovedjo generala Eisenhowerja, da bo Nemčija leta 1944 premagana, medtem pa bodo zavezniški z vso silo vdarili tudi na Japonsko. King tudi pravi, da Japonci ne morejo pričeti nobene ofenzive na Pacifiku in jo morejo pričeti samo na Kitajskem, v Burmi in Mandžuriji.

ZRAČNI NAPADI NA BERLIN

V sredo ponoči je bombardiralo Berlin okoli 1000 angleških štirimotornih bombnikov in vrglo na mesto nad 2240 ton bomb, ki so povzročile požare, ki so videli na razdaljo 200 milj in so se oblaki dima dvigali 16,000 čevljev visoko.

Švedska poročila pravijo, da je Berlin porušen že do dveh tretin.

Sinoči je nad 1300 ameriških največjih bombnikov bombardiralo več krajev v jugozapadni Nemčiji. Poglavitni cilj tega bombardiranja je bila I. G. Farbenindustrijska tovarna v Ludwigshafenu, ki izdeluje strupene pline.

Zavezniki so posvarili generala Mihajloviča

Kairo, 29. decembra. — Zavezniki so naslovili na generala Mihajloviča opomin in svarilo, da si bodo umili roke nad njim, če ne bo kmalu pričel voditi aktivnih operacij nasproti Nemcem.

Novinarska agencija ONA, ki poroča o tem, pravi, da zavezniški zdaj zahtevajo od Mihajloviča akcije v določenem času. Iz zavezniških virov v Kairu se je tudi izvedelo, da so zavezniški že več mesecev zaman poskušali pripraviti Mihajloviča do tega, da bi podvzel resno akcijo. Njegove čete se nahajajo v predelju ob železniških črtah, ki peljejo iz Beograda v Sofijo in Solun in v zvezi dejstva, da naciji uporabljajo te prometne zveze za dovažanje vojaštva in materiala, ne morejo zavezniški pridobiti Mihajloviča, da bi Nemcem uničil te zveze, ali vsaj oviral njihov promet.

V glavnem stanu Mihajloviča je sicer angleško-ameriška vojaška mislija, toda jugoslovanski viri tukaj pravijo,

da so odnosi med to mislijo in Mihajlovičem precej napeti in to že dalj časa.

Mihajlovič trdi, da mora držati svoje čete nedotaknjene do časa, ko pridejo zavezniški s svojo vojsko v Jugoslavijo. Poleg tega pa je tudi rečeno, da Mihajlovič argumentira, da bi se škoda, ki bi jo on mogel napraviti Nemcem s svojo vojsko ne mogla primerjati z masčevanjem, katerega bi potem Nemci izvedli nad civilnim prebivalstvom Srbije.

Kot govori to poročilo, ne dobiva Mihajlovič sedaj nobene pomoči od zaveznikov, a pomoč Titovim četam pa se je zelo pomnožila. Rečeno je tudi, da ne bi Tito priznal zamejne vlade Jugoslavije niti, ako bi ta odstranila Mihajloviča iz svojega kabineta.

Naciji so se morali umakniti pred napadi partizanov

London, 29. dec. — Nemške čete so bile prisiljene na umik na Hrvaškem, ko so udarile nanje čete osvobodilne armade maršala Tita. Tako se glasi poročilo podano iz Titovega gl. stana.

Nemška kolona je vdrla v Glamoc, ki leži 15 milj severno od Livna, toda Titove čete so potisnile Nemce nazaj proti Livnu. Izguba mož in materiala na nemški strani je bila velika.

Pri Zagrebu so partizani napadli nemško letališče ter so uničili trimotorni bombnik in zajeli 225 vojakov, med katerimi je bil tudi nemški stotnik. Obenem je bilo zajetega mnogo materiala.

Čehi se borijo v Sloveniji

Češki vojni časnikar, ki je podal prve podrobne vesti o čehoslovaški enotici, ki se bori s Titovo armado, je povedal, da se češki fantje bore v Sloveniji, kjer so izvajali uspešne zmage nad Nemci v zadnjih dneh. To poročilo je podal britski radio in zabeleženo je bilo po CBS omrežju.

Nemci še vedno dovajajo ojačanja

Nemci nenehno dovajajo ojačanja v vzhodne predele Bosne, ker hočejo za vsako ceno ohraniti kontrolo nad važnimi industrijskimi središči. Ojačanja tvorijo tančne in motorizirane enotice, kakor tudi pehota.

Divizija Garibaldi sodeluje s partizani

Italijanska divizija Garibaldi, ki je prešla k Titovim četam v zadnjem septembru, je zajela večjo zalogo materiala in nemško radijsko postajo. Ta divizija je v Črni gori.

DOGOVOR Z BOLGARI

Titovo poročilo navaja, kot pravi moskovski radio, da so se pred kratkim sestali predstavniki jugoslovanskih in bolgarskih gerilskih borcev ter so sklenili, da bodo vzdrževali stalno medsebojno zvezo.

Boji v Hrvatski

Pri Tovarniku blizu Sida na Hrvaškem je bila uničena nemška garnizija, kot poroča radio Svobodna Jugoslavija. Iz Tirjen je bil tudi vlak na črti Zagreb-Belgrad in sicer pri Okučani. Ta črta je zdaj pretrgana na več mestih.

SSeverno-vzhodno od tega predela so partizani uničili Nemcem 169 truckov, ki so bili napolnjeni z žitom iz Banata.

Nemci skušajo zaustaviti dovoz pomoči Titu

Nemško poročilo o bojih v Dalmaciji pravi, da se je nacijskim pomorskim enotam posrečilo zajeti večje število majnih ladij, ki so dovažale material Titovim četam. To nemško poročilo, pa če je resnično ali ne, potrjuje nedavne vesti, ki so govorile, da zavezniški stalno zalagajo Titove čete z vojnim in drugim potreb-

NOVA IZDAJA Hammondov SVETOVNI ATLAS

V njem najdete zemljevide vsega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti današnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.

Cena 50 centov
Naročite pri: "G L A S U NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

MORNARIŠKI TAJNIK V ANGLIJI

Mornariški tajnik Frank Knox si na svojem nedavnem obisku v Angliji ogleduje obratovanje majhnih angleških bojnih ladij.

nim materialom. Nemci bi očitno radi na vsak način pretrgali to dovodno črto partizanov, da bi jih tako izolirali in jim onemogočili dobavo zavezniške pomoči.

Nemško poročilo tudi trdi, da so Nemci tekom bojev v Bosni zajeli angleško vojaško skupino, kateri je bil na čelu stotnik Jefferies.

Partizani pregnali četnike pri Novem selu

Kot se glasi komunikate Titovega štaba, so bile pri Novem selu v Bosni premagane in pregnane Mihajlovičeve čete. Poročilo pravi, da so četniki utrpeli težke izgube.

Novo mesto obkroženo

Po poročilu radija Svobodna Jugoslavija, so partizani odbili vse nacijske napade pri Novem mestu in so mesto samo obkrožili ter zajeli dva tanka in precej vojnega materiala. V bojih je bilo pobitih 50 nemških vojakov.

Pri Gorici so v nadaljnjih bojih partizani razbili nemško transportno kolono in pobili 35 nacijske.

Churchill na poti okrevanja

London, 29. dec. — Poročilo iz št. 10 Downing ulice se glasi, da ne bodo od danes naprej izdajani buletini o stanju premierja Churchilla, ker se je bolniku stanje znatno izboljšalo in je pričakovati, da bo skoro docela okrevel. Churchill je pred kratkim zbolel za pljučnico, ko je bil na potu iz konferenice v Teheranu.

TEŽKE NEMŠKE IZGUBE NA MORJU

V ponedeljek in v torek je angleško vojno brodomlje zadalo nemški vojni mornarici zopet nov hud udarec, ko je bila v Biskajskem zalivu med Francijo in Španijo potopljena ena nemška bojna ladja, ki je najbrže napravila dolgo pot iz japonskega vodovja in so bili izmed 11 sovražnih rušilev poslani na dno morja troje rušilev.

Bojno ladjo, ki se je hotela prebiti skozi angleško blokado, so zapazili zavezniški aeroplani v ponedeljek zjutraj, ko je plula proti zapadu 500 milj od rta Finisterre. Aeroplani so stražili nad njo in obenem poslati poročila angleškima križarkama "Glasgow in Enterprise, ki sta takoj odplula proti njej. Predno pa sta dospela blizu nje, je nek češki letalec v Liberator bombniku ladjo zadel in jo pustil v potapljačem stanju. V torek zjutraj so zavezniški aeroplani zasledili 11 nemških rušilev, ki so pluli proti zapadu 200 milj vzhodno od bojne ladje, ki je bila opazna prejšnji dan, in so bili najbrže namenjeni sestati se z bojno ladjo. Aeroplani so rušilec stražili ter obenem obvestili križarki, rušilec pa so se medtem obrnili proti vzhodu. Kmalu popoldne ste križarki zadeli na brodomlje rušilev. Vnela se je huda pomorska bitka in slednjič so se sovražni rušilec razkropili in križarki sta se obrnili proti skupini štirih rušilev, ki so se obrnili proti severu. Tekom bitke so bili trije rušilec potopljeni, ostali pa poškodovani.

Bojno ladjo, ki se je hotela prebiti skozi angleško blokado, so zapazili zavezniški aeroplani v ponedeljek zjutraj, ko je plula proti zapadu 500 milj od rta Finisterre. Aeroplani so stražili nad njo in obenem poslati poročila angleškima križarkama "Glasgow in Enterprise, ki sta takoj odplula proti njej. Predno pa sta dospela blizu nje, je nek češki letalec v Liberator bombniku ladjo zadel in jo pustil v potapljačem stanju. V torek zjutraj so zavezniški aeroplani zasledili 11 nemških rušilev, ki so pluli proti zapadu 200 milj vzhodno od bojne ladje, ki je bila opazna prejšnji dan, in so bili najbrže namenjeni sestati se z bojno ladjo. Aeroplani so rušilec stražili ter obenem obvestili križarki, rušilec pa so se medtem obrnili proti vzhodu. Kmalu popoldne ste križarki zadeli na brodomlje rušilev. Vnela se je huda pomorska bitka in slednjič so se sovražni rušilec razkropili in križarki sta se obrnili proti skupini štirih rušilev, ki so se obrnili proti severu. Tekom bitke so bili trije rušilec potopljeni, ostali pa poškodovani.

Bojno ladjo, ki se je hotela prebiti skozi angleško blokado, so zapazili zavezniški aeroplani v ponedeljek zjutraj, ko je plula proti zapadu 500 milj od rta Finisterre. Aeroplani so stražili nad njo in obenem poslati poročila angleškima križarkama "Glasgow in Enterprise, ki sta takoj odplula proti njej. Predno pa sta dospela blizu nje, je nek češki letalec v Liberator bombniku ladjo zadel in jo pustil v potapljačem stanju. V torek zjutraj so zavezniški aeroplani zasledili 11 nemških rušilev, ki so pluli proti zapadu 200 milj vzhodno od bojne ladje, ki je bila opazna prejšnji dan, in so bili najbrže namenjeni sestati se z bojno ladjo. Aeroplani so rušilec stražili ter obenem obvestili križarki, rušilec pa so se medtem obrnili proti vzhodu. Kmalu popoldne ste križarki zadeli na brodomlje rušilev. Vnela se je huda pomorska bitka in slednjič so se sovražni rušilec razkropili in križarki sta se obrnili proti skupini štirih rušilev, ki so se obrnili proti severu. Tekom bitke so bili trije rušilec potopljeni, ostali pa poškodovani.

Bojno ladjo, ki se je hotela prebiti skozi angleško blokado, so zapazili zavezniški aeroplani v ponedeljek zjutraj, ko je plula proti zapadu 500 milj od rta Finisterre. Aeroplani so stražili nad njo in obenem poslati poročila angleškima križarkama "Glasgow in Enterprise, ki sta takoj odplula proti njej. Predno pa sta dospela blizu nje, je nek češki letalec v Liberator bombniku ladjo zadel in jo pustil v potapljačem stanju. V torek zjutraj so zavezniški aeroplani zasledili 11 nemških rušilev, ki so pluli proti zapadu 200 milj vzhodno od bojne ladje, ki je bila opazna prejšnji dan, in so bili najbrže namenjeni sestati se z bojno ladjo. Aeroplani so rušilec stražili ter obenem obvestili križarki, rušilec pa so se medtem obrnili proti vzhodu. Kmalu popoldne ste križarki zadeli na brodomlje rušilev. Vnela se je huda pomorska bitka in slednjič so se sovražni rušilec razkropili in križarki sta se obrnili proti skupini štirih rušilev, ki so se obrnili proti severu. Tekom bitke so bili trije rušilec potopljeni, ostali pa poškodovani.

Bojno ladjo, ki se je hotela prebiti skozi angleško blokado, so zapazili zavezniški aeroplani v ponedeljek zjutraj, ko je plula proti zapadu 500 milj od rta Finisterre. Aeroplani so stražili nad njo in obenem poslati poročila angleškima križarkama "Glasgow in Enterprise, ki sta takoj odplula proti njej. Predno pa sta dospela blizu nje, je nek češki letalec v Liberator bombniku ladjo zadel in jo pustil v potapljačem stanju. V torek zjutraj so zavezniški aeroplani zasledili 11 nemških rušilev, ki so pluli proti zapadu 200 milj vzhodno od bojne ladje, ki je bila opazna prejšnji dan, in so bili najbrže namenjeni sestati se z bojno ladjo. Aeroplani so rušilec stražili ter obenem obvestili križarki, rušilec pa so se medtem obrnili proti vzhodu. Kmalu popoldne ste križarki zadeli na brodomlje rušilev. Vnela se je huda pomorska bitka in slednjič so se sovražni rušilec razkropili in križarki sta se obrnili proti skupini štirih rušilev, ki so se obrnili proti severu. Tekom bitke so bili trije rušilec potopljeni, ostali pa poškodovani.

Bojno ladjo, ki se je hotela prebiti skozi angleško blokado, so zapazili zavezniški aeroplani v ponedeljek zjutraj, ko je plula proti zapadu 500 milj od rta Finisterre. Aeroplani so stražili nad njo in obenem poslati poročila angleškima križarkama "Glasgow in Enterprise, ki sta takoj odplula proti njej. Predno pa sta dospela blizu nje, je nek češki letalec v Liberator bombniku ladjo zadel in jo pustil v potapljačem stanju. V torek zjutraj so zavezniški aeroplani zasledili 11 nemških rušilev, ki so pluli proti zapadu 200 milj vzhodno od bojne ladje, ki je bila opazna prejšnji dan, in so bili najbrže namenjeni sestati se z bojno ladjo. Aeroplani so rušilec stražili ter obenem obvestili križarki, rušilec pa so se medtem obrnili proti vzhodu. Kmalu popoldne ste križarki zadeli na brodomlje rušilev. Vnela se je huda pomorska bitka in slednjič so se sovražni rušilec razkropili in križarki sta se obrnili proti skupini štirih rušilev, ki so se obrnili proti severu. Tekom bitke so bili trije rušilec potopljeni, ostali pa poškodovani.

Bojno ladjo, ki se je hotela prebiti skozi angleško blokado, so zapazili zavezniški aeroplani v ponedeljek zjutraj, ko je plula proti zapadu 500 milj od rta Finisterre. Aeroplani so stražili nad njo in obenem poslati poročila angleškima križarkama "Glasgow in Enterprise, ki sta takoj odplula proti njej. Predno pa sta dospela blizu nje, je nek češki letalec v Liberator bombniku ladjo zadel in jo pustil v potapljačem stanju. V torek zjutraj so zavezniški aeroplani zasledili 11 nemških rušilev, ki so pluli proti zapadu 200 milj vzhodno od bojne ladje, ki je bila opazna prejšnji dan, in so bili najbrže namenjeni sestati se z bojno ladjo. Aeroplani so rušilec stražili ter obenem obvestili križarki, rušilec pa so se medtem obrnili proti vzhodu. Kmalu popoldne ste križarki zadeli na brodomlje rušilev. Vnela se je huda pomorska bitka in slednjič so se sovražni rušilec razkropili in križarki sta se obrnili proti skupini štirih rušilev, ki so se obrnili proti severu. Tekom bitke so bili trije rušilec potopljeni, ostali pa poškodovani.

Bojno ladjo, ki se je hotela prebiti skozi angleško blokado, so zapazili zavezniški aeroplani v ponedeljek zjutraj, ko je plula proti zapadu 500 milj od rta Finisterre. Aeroplani so stražili nad njo in obenem poslati poročila angleškima križarkama "Glasgow in Enterprise, ki sta takoj odplula proti njej. Predno pa sta dospela blizu nje, je nek češki letalec v Liberator bombniku ladjo zadel in jo pustil v potapljačem stanju. V torek zjutraj so zavezniški aeroplani zasledili 11 nemških rušilev, ki so pluli proti zapadu 200 milj vzhodno od bojne ladje, ki je bila opazna prejšnji dan, in so bili najbrže namenjeni sestati se z bojno ladjo. Aeroplani so rušilec stražili ter obenem obvestili križarki, rušilec pa so se medtem obrnili proti vzhodu. Kmalu popoldne ste križarki zadeli na brodomlje rušilev. Vnela se je huda pomorska bitka in slednjič so se sovražni rušilec razkropili in križarki sta se obrnili proti skupini štirih rušilev, ki so se obrnili proti severu. Tekom bitke so bili trije rušilec potopljeni, ostali pa poškodovani.

Bojno ladjo, ki se je hotela prebiti skozi angleško blokado, so zapazili zavezniški aeroplani v ponedeljek zjutraj, ko je plula proti zapadu 500 milj od rta Finisterre. Aeroplani so stražili nad njo in obenem poslati poročila angleškima križarkama "Glasgow in Enterprise, ki sta takoj odplula proti njej. Predno pa sta dospela blizu nje, je nek češki letalec v Liberator bombniku ladjo zadel in jo pustil v potapljačem stanju. V torek zjutraj so zavezniški aeroplani zasledili 11 nemških rušilev, ki so pluli proti zapadu 200 milj vzhodno od bojne ladje, ki je bila opazna prejšnji dan, in so bili najbrže namenjeni sestati se z bojno ladjo. Aeroplani so rušilec stražili ter obenem obvestili križarki, rušilec pa so se medtem obrnili proti vzhodu. Kmalu popoldne ste križarki zadeli na brodomlje rušilev. Vnela se je huda pomorska bitka in slednjič so se sovražni rušilec razkropili in križarki sta se obrnili proti skupini štirih rušilev, ki so se obrnili proti severu. Tekom bitke so bili trije rušilec potopljeni, ostali pa poškodovani.

Bojno ladjo, ki se je hotela prebiti skozi angleško blokado, so zapazili zavezniški aeroplani v ponedeljek zjutraj, ko je plula proti zapadu 500 milj od rta Finisterre. Aeroplani so stražili nad njo in obenem poslati poročila angleškima križarkama "Glasgow in Enterprise, ki sta takoj odplula proti njej. Predno pa sta dospela blizu nje, je nek češki letalec v Liberator bombniku ladjo zadel in jo pustil v potapljačem stanju. V torek zjutraj so zavezniški aeroplani zasledili 11 nemških rušilev, ki so pluli proti zapadu 200 milj vzhodno od bojne ladje, ki je bila opazna prejšnji dan, in so bili najbrže namenjeni sestati se z bojno ladjo. Aeroplani so rušilec stražili ter obenem obvestili križarki, rušilec pa so se medtem obrnili proti vzhodu. Kmalu popoldne ste križarki zadeli na brodomlje rušilev. Vnela se je huda pomorska bitka in slednjič so se sovražni rušilec razkropili in križarki sta se obrnili proti skupini štirih rušilev, ki so se obrnili proti severu. Tekom bitke so bili trije rušilec potopljeni, ostali pa poškodovani.

Bojno ladjo, ki se je hotela prebiti skozi angleško blokado, so zapazili zavezniški aeroplani v ponedeljek zjutraj, ko je plula proti zapadu 500 milj od rta Finisterre. Aeroplani so stražili nad njo in obenem poslati poročila angleškima križarkama "Glasgow in Enterprise, ki sta takoj odplula proti njej. Predno pa sta dospela blizu nje, je nek češki letalec v Liberator bombniku ladjo zadel in jo pustil v potapljačem stanju. V torek zjutraj so zavezniški aeroplani zasledili 11 nemških rušilev, ki so pluli proti zapadu 200 milj vzhodno od bojne ladje, ki je bila opazna prejšnji dan, in so bili najbrže namenjeni sestati se z bojno ladjo. Aeroplani so rušilec stražili ter obenem obvestili križarki, rušilec pa so se medtem obrnili proti vzhodu. Kmalu popoldne ste križarki zadeli na brodomlje rušilev. Vnela se je huda pomorska bitka in slednjič so se sovražni rušilec razkropili in križarki sta se obrnili proti skupini štirih rušilev, ki so se obrnili proti severu. Tekom bitke so bili trije rušilec potopljeni, ostali pa poškodovani.

Bojno ladjo, ki se je hotela prebiti skozi angleško blokado, so zapazili zavezniški aeroplani v ponedeljek zjutraj, ko je plula proti zapadu 500 milj od rta Finisterre. Aeroplani so stražili nad njo in obenem poslati poročila angleškima križarkama "Glasgow in Enterprise, ki sta takoj odplula proti njej. Predno pa sta dospela blizu nje, je nek češki letalec v Liberator bombniku ladjo zadel in jo pustil v potapljačem stanju. V torek zjutraj so zavezniški aeroplani zasledili 11 nemških rušilev, ki so pluli proti zapadu 200 milj vzhodno od bojne ladje, ki je bila opazna prejšnji dan, in so bili najbrže namenjeni sestati se z bojno ladjo. Aeroplani so rušilec stražili ter obenem obvestili križarki, rušilec pa so se medtem obrnili proti vzhodu. Kmalu popoldne ste križarki zadeli na brodomlje rušilev. Vnela se je huda pomorska bitka in slednjič so se sovražni rušilec razkropili in križarki sta se obrnili proti skupini štirih rušilev, ki so se obrnili proti severu. Tekom bitke so bili trije rušilec potopljeni, ostali pa poškodovani.

Bojno ladjo, ki se je hotela prebiti skozi angleško blokado, so zapazili zavezniški aeroplani v ponedeljek zjutraj, ko je plula proti zapadu 500 milj od rta Finisterre. Aeroplani so stražili nad njo in obenem poslati poročila angleškima križarkama "Glasgow in Enterprise, ki sta takoj odplula proti njej. Predno pa sta dospela blizu nje, je nek češki letalec v Liberator bombniku ladjo zadel in jo pustil v potapljačem stanju.

"GLAS NARODA"

"VOICE OF THE PEOPLE"

Owned and Published by Slovian Publishing Company, (A Corporation)
Frank Baker, President; Ignace Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and address of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertising on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRAŽAVE IN KANADO:
\$7.-; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.-.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem sobota, nedelja in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1248

ZGODOVINA NOVEGA REDA

Predsednik Roosevelt je ob koncu leta podal pregled svojega delovanja, odkar je prišel s svojim Novim redom (New Deal), pa do današnjega dne ter je pozval svoje kritike, da mu naj dokažejo, če je bil kje narobe. Predsednik je naštel 27 svojih ukrepov, ki so izboljšali žalostne čase depresije in svoje nasprotnike je pozval, da naj povedo, katere izmed naslednjih ukrepov morejo zavreči:

1. Uvedel je zdrav bančni sistem.
2. Postavil je Federal Deposit Insurance Corporation, ki jamči varnost bančnih vlog.
3. Postavil je Home Owners Loan Corporation, po kateri lastniki rešijo svoje hiše pred prodajo.
4. Postavil je Farm Credit Administration, da reši farme pred prodajo.
5. Postavil je Agricultural Adjustment Administration in Soil Conservation Act za rešitev poljedelstva pred nesrečo.
6. Postavil je Securities and Exchange Commission, ki mora dognati resnico pri prodaji varnostnih papirjev in ščiti varnost investicij.
7. Sčisljenje nezdravih hiš za stanovanje.
8. Omejitev najetih farm.
9. Starostno zavarovanje.
10. Zavarovanje proti nezaposlenosti.
11. Zvezna pomoč pohabljenih in slepih.
12. Projekt za javna dela, da so nezaposleni dobili delo in da je bilo zgrajenih na tisoče potrebnih trajnih naprav.
13. Razdeljevanje podpore po Federal Emergency Relief Administration, da so rešeni stradalajoči ljudje, ki so jim pošli vsi viri.
14. Uvedba postav o minimalnih plačah in maksimalnih delovnih urah.
15. Civilian Conservation Corps and Reforestation.
16. National Youth Administration, ki pomaga tisočim mladim zapostavljenim ljudem.
17. Postava, ki zabranjuje otroško delo.
18. Medsebojne trgovske pogodbe.
19. Pospeševanje zidave privatnih hiš s pomočjo Federal Housing Administration.
20. Odpravi je monopole javnih potrebščin — (utilities), s čemur so konsumenti obvarovani pred pretiranimi cenami.
21. Preselitev farmerjev z opustošene zemlje, ki ni več sposobna za obdelovanje.
22. Dobava elektrike farmerjem po Rural Electrification Administration.
23. Water conservation program za varčevanje vode.
25. Zavarovanje poljskih pridelkov in vedno normalne žitnice.
26. Pomoč farmerskim zadrugam.
27. Varovanje naravnih virov.

**Umrtilitev Lepkeja
spet odgodena**

Albany, 30. dec. — Governor Dewey je zdaj že četrtič odgodil izvedbo smrtne obsodbe znanega morilca-gangsterja Louis (Lepke) Buchalterja ter njegovih dveh pajdašev in članov zloglasne "Murder Inc.", latera je operirala v Brooklyn.

Governor Dewey je dejal, da je umrtitev odgodena zato, ker predsednik Roosevelt še ni predal Lepkeja državi New York. Lepke je namreč sedaj v zaporn za dobo 14 let, ker ga je to kazen obsodilo zvezno sodišče, katero pravi, da bo prepustilo Lepkeja državi New York, ko bo imelo zagotovilo,

da bo isti res zadostil pravici s smrtjo na električnem stolu in ne bo zanj nobene prilike, da bi bil pomiloščen v dosmrtno ječo ali kaj sličnega. Država New York pa zveznemu sodišču še ni dala tega zagotovila, kot je dejal generalni pravnik Biddle.

Lepke je bil obsojen na smrt po sodnih postavitvah države New York.

Ameriški letalci v Burmi

Ameriški letalci so na Kitajskem in v osrednji Burmi izvedli več drznih poletov in so bombardirali japonske prevozne črte po cestah, železnicah in rekah.

KAKA NAJ BODE JUGOSLAVIJA

Piše Matija Corel

(Nadaljevanje.)

Vsaki, ki je imel srečo se pri-
slavijo. Tudi tam se prikazu-
je zvezda, zarja svobode. Ni
del se je, in preskrbljen je bil
za vse svoje življenje. Tudi
moderna ni bila, kajti batina-
la je tiste, ki se niso pokorili
njemu koruptnemu sistemu.
Danes so si izbrali partiza-
ni vlado, ki naj bi slonela na
federalni konstituciji, po vzor-
cu švicarske vlade... Sicer
vladna forma se ni definitiv-
no določila, lahko si ljudstvo
izbere po svoji volji morebiti
vlado ameriškega sistema, ki
se veliko razlikuje od švicar-
ske ustave, ali pa si lahko iz-
voli po vzoru ruske vlade. To-
rež kakšna bode končna jugo-
slovanska vlada, za danes še
zagotovo ne vemo, kajti poča-
kati moramo, kako se bodo
dogodki razvijali in kako bo
pač usoda nanesla.

Švicarska vladna forma bi
bila se najprimernejša za ju-
goslovanski narod. To je že
stara, preizkušena in je ena iz-
med najboljših v Evropi, ki se
ujema z duhom modernega ča-
sa. Ta ni imperialistična in
ni boljševiška, katere se reak-
cionarji najbolj bojijo, ampak
je zmerna. In izkazala se je
za dobro, kajti v njej živijo
trije narodi — Francozi, Ita-
lijani in Nemci — pa se ne
prepirajo med seboj, zato la-
ko konstatiramo že danes, da
boljše vlade si Jugoslavlani
sploh izbrati ne bi mogli in da
je edina ta primerna za dodeliti
jugoslovanskemu (ter balkan-
skemu) narodu sploh, mir in
red.

Ampak vladna forma še ni
nič pomeni, temveč može so
tisti činitelji, ki ustvarjajo
vzorne vlade in narod je tista
sila, ki goni vladno kolesje.
Narod, ki misli, da je sapa vla-
dajočim možem, da obratujejo
po duhu in potrebi modernega
časa, ako v narodu ni mislece
duše, da podžiga od časa do
časa, potem vladni može za-
dremljejo in stroj škrtbeta po-
vetru, kakor pač razmere na-
nesejo.

Vsačo vladno kolesje se na-
vija od zgoraj ali od spodaj.
Ako je ljudstvo brezbrizno, po-
tem ga navija od zgoraj neka
nevidna kasta, ki deli narodu
po milosti vsakdanji kruh, za
katerega je treba delati in pa
še posebej moliti. Ako pa se
navija od spodaj, potem seve-
da ga navija narod in ta ga
lahko navije tako, da postane
plodonosni činitelj: lahko mu
prinese blagostanje; nasproti-
no lahko pa postane za njega
šiba, ki ga tepe v nevednosti.

Prav danes smo se znašli v
tisti usodepolni dobi, v katero
je človeštvo zabredlo v neved-
nosti in mora prenašati gorje
zaradi lahkomišelnih mož, ka-
terih možganske misli niso bi-
le zrele in zmogljive obratovati
vladnega stroja; ga usmeriti
v korist človeštva, ampak so iz
njega naredili peklenjski stroj,
ki je povzročil zlo med narodi.
Videli smo, kako slepo so na-
sedle mase blaznemu Hitlerju
in Mussoliniju, ki so jim ob-
ljubljali nebesa na zemlji, na
nem ropali ter pobili in okra-
stili svojega bližnjega; in videli
smo, da se mu je skoro njego-
vo satansko početje posrečilo.

Na srečo so se našli može,
ki niso dremali, ampak bedeli
in so vstali kakor angeli. In
prav danes se bje tisti sveta-
pisemski boj med hudobnim in
človečanskim duhom, ki naj
prinese mir, red in blagor med
narodi. Ampak ti može, (sve-
topisemski kralji) ki iščejo pot
k Zvezdari, niso vse, ako ne
bo izvršili svoje misije, ako ne
rod spi. Kajti nasproti jim
stojijo farizeji in Herodi, ki
suntajo ljudstvo in skušajo za-
temniti tisto zvezdo nad Be-
lehemom.

Pa pustimo može začasni u-
sodi, ker upamo, da po zvezdi
ne zgrešijo pot.

Pa pogledimo zopet v Jugo-

**SONART
REKORDI**

Nove slovenske plošče!

Jerry W. Koprivšek in njegov

orkester

M555—Wedding Polka

(No boom se možila: Ti pa

jest, pa židana marelja)

Wedding Waltz

Slovenski Waltz

Pojo Rupnik sestri

M556—Jeep Polka

(Mat' potico pčeto)

Marine — polka

M557—Terezinka — polka

Na planinah—valček

Lepe Melodije

Duke University Tamburica

Orkester

M558—Na Marjanu, polka

Kje so moje rožice

Marica pegla—polka

Jerry Koprivšek in orkester

M559—Terezinka polka

Na planinah—valček

Za tozadevni cenik in cene plošč se

obrnite na

JOHN MARSIK, Inc.

463 W. 42nd ST., NEW YORK

Draguljev in zlatnine so imeli
več, kot ves ostali jugoslovanski
narod. Ampak to boga-
stvo ni služilo v korist jugoslo-
vanskemu narodu, pač pa v
škodo, kajti skorumpiralo je
jugoslovansko vlado in najbrž
so belogardisti največ pripo-
mogli, da se je začel knez Pa-
vel bratiti z Hitlerjem in Mus-
solinijem. Prigovarjali so mu
in celo mu nanegovali, da la-
ko postane kralj vseh Slova-
nov.

Ko je pa ta nakana nenado-
ma spodletela, ko se je srbski
narod vzdignil kot en mož in
raztrgal podli mčet, je moral
narod seveda drago plačati.
Za to predznost so videli Hit-
lerjeve tolpe čez mejo in razbi-
le Simončičovo vlado, ki je se-
veda pobegnila z kraljem vred
v izemstvo. Ampak niso be-
žali belogardisti, ostali so mir-
no v deželi, kajti ni se jim ni-
bilo treba bati Hitlerja. Ti so
mirno naprej spletali karli kot
petekolanci.

(Nadaljevanje prihodnjice)

JUGOSLOVANIobkružuje in ploskajo najmo-
gočnejšemu izmed vseh filmov —**"SEVERNA
ZVEZDA"**S 24 NAJVEČJIMI AMERISKI-
MI IGALCI

Slovenski narodni pesi, prazno-
vanje žetve, godbeniki, plesalci,
pevec... Kraska povest in je-
zerna volja vaščanov male ruske
vasi, da izbrebijo nacije — vas bo
tisočkrat razveselila.

Tri milijone je veljalo ta film.

NEW VICTORIA

Broadway in 46th Street

RKO PALACE

Broadway in 47th Street

Nepretrgano Predstave

Ljudske cene

New York City

V PESMARICI**"AMERIŠKA
SLOVENSKA LIRA"**

so vključene sledile

slovenske pesmi:

1. Podoknica — moški zbor z bar-
iton samospevom

2. Pozdrav — moški zbor

3. Ležbo noč — moški zbor

4. Otošni zvon — mešani zbor

5. Pomladnska — mešani zbor, z
bariton samospevom6. Lira I. — za solo pevce, moški
in mešani zbor

7. Lira II. — za mešani zbor

8. Altantski odmevi — za moški in
ženski zbor, z bariton sa-
mospevom9. Kantata iz psalma 126 — moški
zbor10. Soli — za samospeve, mešani
zbor in spremljevanje
glasovira11. Psalm 29 — za samospeve, me-
šani zbor in spremljevanje
glasovira ali orgel**CENA SAMO****50 centov****KOMAD**

To so koncertne pesni za moške
in mešane zbor, katere je ugla-
bil in v samozaložbi izdal MA-
TEJ L. HOLMAR, organist in
povodja pri sv. Vidu, (Clove-
land, Ohio, 1923).

Naročite to zbirko pri:

KNJIGARNI SLOVENSKE PUBL.**COMPANY**

216 West 18th Street

New York 11, N. Y.

RAZGLLEDNIK

Piše Anna P. Krasna

JAVNO GOSPODARSTVO POD TITOM

Misliti, da nas danes vse za-
mina, kako neki živi narod v
domovini, ki je teptana po so-
vražnikih in ki se skuša z vsi
svojo borbena silo rešiti spon-
tevnostnega suženjstva vklju-
bili premoči sovražnika.

Sijajna kakor je borba naše-
ga ljudstva, je pa vkljub temu
združena s težkim naporom na-
roda, kateri mora imeti v tako
resnih časih voditelje, ki se za-
vedajo, da je borba odpora mo-
goča samo, ako se more vzdr-
žati in sproti obnavljati ter vo-
diti tudi gospodarska stran o-
svobojenih krajev.

Vse izgleda, da v Jugoslaviji
njih odgovorni voditelji sedanje-
ga odpora, ki se je razvil v pra-
vo vojno proti sovražniku, poj-
mijo temeljno velik pomen go-
spodarskega vprašanja in eko-
nomije dežele v teku vojevanja.
Iz tega vidika je značilno, kar
piše v nedavno objavljenem
članku znani poročevalec C. L.
Sulzberger, ki pravi:

Preko pogorskega predelja
v Jugoslaviji se vije ob 120
milij dolgi terenski črti osvobo-
jene zemlje edina partizanska
železnica, ki spaja Drvar, Jaj-
ce in Vukov.

Izvajljivost s katero je o-
bratovana ta svojevrsna že-
leznica, kaže na praktičnost si-
stema, ki ga uvaja Titova pro-
vizorična vlada v Jugoslaviji.

Oglejmo si torej to železni-
co in njen stroj. Lokomotiva
je sestavljena iz delov osmih
lokomotiv nemških vlakov, ka-
tere so partizani uničili in iz-
gleda, da ta železni konj kar
dobro vleče svoj tovor po en-
kratnevno. Da, vzdržan je ce-
lo regularen vozni red. Potni-
kom so izdani listki, na kate-
rih je pritisnjen pečat, ki o-
značja: "Osvobojeno ozemlje".
Poleg tega imajo seveda tudi
redne vozne listke, a mnogi
potniki uporabljajo samo prvo
omenjeni listek.

Vlak partizanov sprejme
med polje pogosto depeše, ki
jih prinese do proge kak parti-
zanski jezdce na urnem konji-
ču. Te vzame vedno vlakovo-
dja, ki jih odda po naročilu.

"Ekonomski praktičnost in
stojljivost se izraža tudi v u-
porabljanju municije in vojni-
nih zalog. Negotovost položaja,
ki ga ustvarja vojna je naučila
partizane, da hranijo zaloge
negleda na količino, ki je morda
na razpolago tu in tam. Ko so
dostavljene velike vesti, ki za-
znamujejo važne zmagave zave-
nikov ali Rusije, je pač prvo
nagajenje to, da bi se izstrelile
salve v znak zadovoljstva in
radosti nad zmago — ali parti-
zansko orožje in strelivo je
dragoecnost s katero je treba
izvajati osvobodjenje in zato
so salve prepovedane.

"Provizorična vlada je uve-
dla poštni sistem in pisma so
dostavljena s prilično točno-
stjo ne samo v osvobojenih pre-
deljih, ampak celo v po nacijski
okupiranih krajih. Pismošče
prenašajo pošto. Znanke stare
Jugoslavije so v rabi in tudi
znanke osiženikov in lutkar-
skih držav; partizani enosta-
vno pritisnejo na te znanke
rdečo partizansko zvezdo in se
s tem izognejo potrebi tiskanja
novih znanek, dolder je kaj
drugih v zalogi.

DELO DOBE:

SIVARKE NA NEORA in SI-
ROKE KITE — Unjska to-
varna. Dobra plača, dolga sezi-
ja. Vprašajte pri:

SUMMIT HAT CO., Inc.

53 West 36th Street

New York City

12-27 to 31.

**CITATELJEM je znano, kako se je vse podražilo,
in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskar-
ske potrebščine. Da si rojaki zagotovo redno
dopolnjujejo lista, lahko gredo upravnistvu na
roke s tem, da imajo vedno, če je mogoče, vna-
prej plačano naročnino. ALI NE BI OBRNOVILI
SVOJO NAROČNINO ŠE DANES?**

Kratka Dnevna Zgodba

PRAVI RUBENS

Jerome je izkoristil prejšnjo dnevno svetlobo, da je prevlekel sliko z zadnjo plastjo rumenkaste barve patine, kajti naslednjega dne je bila oba platno suho oddati. Slika je bila mojstrovina, ki bi jo nihče ne razločil od dela Paula Rubensa. Predstavljala je nevidnih krilih plavajočo žensko postavo, studijo k Vstajenju.

Jerome je ogledoval dovršeno sliko z bolestinami navdušenjem in vzdihnil je: Tako sem se torej za svoje novo življenje izpremenil v zločince.

Čez tri dni bi se moral poročiti in za svatbo je potreboval denar. Poslušal je torej prigrizanje trgovca z umetninami, naj poleg mojstinskih kopij, za katere je prejel skromno nagrado, ustvari enkrat tudi pravo delo "original" da dobi primeren honorar.

Jerome je svoj zločin odlašal, dekler je slo, toda drugi dan je bil že zadnji rok.

In tako naj se torej zgodi, kar se mora zgoditi.

Na dan poroke je imel Jerome na sebi nov frak. Tako neobičajno oblečen se je zdel s svojimi gostimi svetlini, kodrastimi lasmi, nekam naračun eleganten, kar je presenetilo vse, tudi njegovo bodočo ženo.

Zdel se jim je očarljiv in nenkrat so ljudje razumeli dekleta, ki je napravilo ta korak se omožilo z umetnikom.

Da, rodbina je bila odločno proti temu, kar je imenovala "pustolovščina". Da ni bilo bogatega sorodnika, nevestine ga strica, ki se je dobrohotno zavzel za mlada, bi ne bilo iz tega nič.

Premozni stric, zakrkljast samec, je imel sicer okostenele, vendar oboko razumevanje za pot sem se izkazal in segel sem globlje v svojo lakomnežovo usodo. Seveda se je po ta vrtoglavi sorodnik v rodbinskih članov posredoval original in če bi ne bil ta bogat bi se mu bili rogali.

Tako je pa bil avtoriteta in rodbina se je uklonila, ko je dejal: Kar dovolite dekletu, da zame umetnika, če ga ima rada. Ne ovirajte te sreče. Lokavo je pa pripomnil: Ko se vzameta, se ne bom dal osramotiti. Pošteno vzamem to stvar v roke.

Ob misli na tako dobrega in močnega zaščitnika sta zrla Jerome in njegova nevesta z nekoliko večjim zaupanjem v bodočnost.

Pri prvem delu poročnih obredov se je Jerome srečno smehljat in ob strani svoje mlade žene se je počutil dobro. Ko je pa stopil k nji v cerkvi, so se naselili v njegovem srcu težki dvomi. Naenkrat so mu jele rojiti po glavi mračne misli. Plah je bil za ozi na svojo ženo, ki je bila v mračni cerkvi podoben blesteči sliki otroka blazenosti in ki so bile nje oči zalite s solzami radosti.

In tedaj ga je obšel strašen občutek.

Kot ponarejevalec slike, kot bi se vsaj ne bil smel nati nase tega dekleta. In

Jerome se je obrnil, kakor da ga je pičil gad. Kraj praznega zaboja je stala naslonjena krasna slika: na nevidnih krilih plavajoča ženska postava — studija k "Vstajenju". Zares pravi Rubens, ne njegov, pravi Rubens! Hvala ti o dobri Bog!

In Jerome se je čudovestil.

Jerome se je obrnil, kakor da ga je pičil gad. Kraj praznega zaboja je stala naslonjena krasna slika: na nevidnih krilih plavajoča ženska postava — studija k "Vstajenju". Zares pravi Rubens, ne njegov, pravi Rubens! Hvala ti o dobri Bog!

In Jerome se je čudovestil.

Jerome se je obrnil, kakor da ga je pičil gad. Kraj praznega zaboja je stala naslonjena krasna slika: na nevidnih krilih plavajoča ženska postava — studija k "Vstajenju". Zares pravi Rubens, ne njegov, pravi Rubens! Hvala ti o dobri Bog!

In Jerome se je čudovestil.

Jerome se je obrnil, kakor da ga je pičil gad. Kraj praznega zaboja je stala naslonjena krasna slika: na nevidnih krilih plavajoča ženska postava — studija k "Vstajenju". Zares pravi Rubens, ne njegov, pravi Rubens! Hvala ti o dobri Bog!

In Jerome se je čudovestil.

ZBIRAJTE PONOŠENO OBLEKO

Združeni jugoslovanski pomožni sklad (The United Yugoslav Relief Fund) je raztegnil svoje pomožne aktivnosti s tem, da je pričel zbirati ponošeno obleko, katero spravlja v skladišča, da se bo moglo isto takoj "po osvoboditvi" poslati in razdeliti jugoslovanskemu ljudstvu. Tako je naznanil Mr. Bart Andress, narodni direktor sklada. Novo podvzeto pomožne organizacije je bilo odobreno po predsednikovem svetu za kontrolo nad pomožnimi akcijami, ter po drugih važnih agencijah.

Veliko dragocenega časa bo priljubljenega s takojšnjimi biranjem in spravljajem obleke, ker bo Jugoslovanski pomožni sklad tako pripravljen, vsaj delno, da takoj nudi najnujnejšo pomoč v obleki jugoslovanskemu ljudstvu, ki hitro bo osvobojen kak predel dežele, kamor bo mogoče dostaviti pomoč — je dejal Mr. Andress. Dodal je, da bo vsa obleka očistena in razkužena, preden bo odposlana čez morje.

Z INFEKCIJO NA MOR-SKEGA PSA.

Zoolog dr. Kingsley Noble iz ameriškega prirodoslovnega muzeja je odkril s svojim so-

rednikom O. Tolstom, nov način lova na morske pse in druge velike ribe, ne da bi jih bilo treba ubiti ali raniti. Z pred-

letji, ki je dr. Noble lovil morske pse s harpuno, mu je šnila v glavo misel, da bi morda morski pes reagiral na razna mamila enako kakor druge živali. Začel je delati poskuse s šestnajstimi različnimi sredstvi, ki so pa vsa po vrsti odpovedala. Naposled je na navsve nekega Indijca zmešal morfi; z nekim starim indijanskim mamilom in uspeh je bil dosežen. Nemirni in dozdvo neprestano bežeči morski pes se je v petdesetih sekundah pogrzel v globoko umetno spanje in ostal je tako neprimičen tri ure.

Z dr. Tolstom je sestavil dr. Nobet harpuno z dolzo, ostro iglo, ki se zapirči globoko v telo morskega psa. Po uspešnih prvih poskusih sta raziskovalca nadaljevala svoje delo in preizkusila nov način lova na velikih morskih psih. Posrečilo se jima je omamiti tri in spraviti jih na ladjo, opremljeno v ta namen s posebno velikim bazenom. Potem sta jih pa varno in udobno prepeljala v živalski vrt na floridski obali.

IZ JUŽNE AMERIKE.

Rojak Ovetko Keber v Buenos Aires, Argentina, doma iz Bukovice pri Gorici, je dobil pismo od svoje sestre, ki mu piše, da je sama doma. Očeta, ki je star 5 let, so internirali in sploh so vse moške v Bukovici odgnali v internacijo pri Rimu.

To je zadnja zaloga in v omejenem številu. Zato priporočamo, da kdor si želi nabaviti slovenski molitvenik, naj to sedaj stori.

Slovenski: RAJSKI GLASOVI Velikost 3 x 4 inč; v belem celolidu; 288 strani

Angleški: NOVA ZALOGA! "KEY OF HEAVEN"

Fino vezano; prvovrstna izdelava; v tisknem usnju \$1.50

Slovenic Publishing Company 216 W. 18th St., New York 11

Vesti

Gen. Giraud na fronti

General Henri Giraud, poveljnik francoskih čet, je obiskal francosko fronto v Italiji ter si ogledal kraje, ki so jih izrgale iz nemških rok. Vozil se je v ameriškem jeeppu, iz katerega je večkrat izstopil, da si je mogel natančneje ogledati sovražno črto.

New Deal že dolgo mrtev

John L. Lewis, predsednik United Mine Workers, pravi, da je predsednikovo New Deal že mrtev šest let. V uradnem listu svoje unije pravi Lewis, da Rooseveltova vlada ni zna la izvesti tega, kar si je naložila kot nalogo, vsled česar je bilo ime New Deal povsem nepačno.

Vojak prehitel svoje pismo

Pred tremi meseci je Sgt. Benny Spring v nemškem vojnem taborišču pisal svoji zaročnici v Denver, Colo., da bosta po vojni vsak Božič skupno praznovala. Nekaj tednov za tem pa je bil izpuščen iz ujetništva in se je vrnil domov šep pred Božičem, nekaj dni potem pa je prišlo njegovo pismo.

VOŠČILO

Tu vam pošiljam \$3.50 za "Glas Naroda" in prosim, ne zamerite, ker sem malo pozna. Voščim vam in vsemu osebju v uradništvu srečno in veselo Novo leto, da bi že nam prineslo mir, da bi bila vojna končana.

Mary Cankar, z Hartwick, N. Y.

Edini vojni bond, za katerega vam bo žal, je oni, ki ga niste kupili!

Molitveniki

v krasni vezavi importirani iz starega kraja še pred vojno... Ko zaloga poide, je ne bo mogoče nadomestiti do konca vojne.

"ODPRTA NOČ IN DAN SO GROBA VRATA"

V Girard, Ohio, je dne 11. decembra umrl James Racieli, star 55 let in rojen v Drnovem pri Krškem na Dolnjemskem.

V Vandling, Pa., je dne 18. decembra umrl Bernard Košir, star 49 let in rojen v Martinj vasi pri Sv. Lovrenču na Dolnjemskem. V Ameriki je bil 31 let in zapuščal ženo dva sinova in štiri hčere.

V Chisholmu, Minn., je zadnje dni umrl rojak Matt Gustin, star 69 let. Druge podrobnosti niso znane.

Dne 21. decembra je v Peru, Ill. umrl star naseljencec Felix Knapšek, star 77 let in rojen v Radečah pri Zidanem mostu.

V Milwaukee, Wis., je pred dnevi umrla Štefanija Miklavčič, stara 43 let in doma iz Viča pri Ljubljani. Zapuščala moža, hčer in dva brata.

V Detroitu, Mich., je te dni med delom umrla Josphine Hren, stara 66 let in rojena v Potoku. Zadržek dolina na Štajerskem. Zapuščala moža, 3 sinove in 2 hčeri, v starem kraju pa sestro.

Dne 12. decembra je v Straburgu, Pa. naglo umrla Julija Bele, stara 48 let in rojena v Dolnjih Kameneh pri Novem mestu na Dolnjemskem. Ko je prišla domov, se je zgrudila na tla in kmalu potem izdihnila. V Ameriki je bila 30 let in zapuščala moža, hčer in brata.

Pri nekaj dnevi je umrl v bečinskih Eveleth, Minn. rojak Štefan Praznik iz Gilberta, star 86 let in rojen nekje na Dolnjemskem.

V Joliet, Ill. je dne 11. decembra umrla Frances Mandel, roj. Jeršin, stara 78 let in doma iz Čateca pri Zaplazu na Dolnjemskem. V Ameriki je bila 44 let in tukaj zapuščala moža, štiri sinove in dva hčeri, 17 vnukov in 9 pravnukov.

V Chicagu, Ill. je dne 18. decembra umrl Joseph Reš, star 77 let in rojen v Smolinčah pri Slovenskih goricah.

Note
KLAVIR ali PIANO HARMONIKO
35 centov komad — 3 za \$1.—

- * Breezes of Spring Time of Blossom (Vetrol čas)
- * Po Jezeru
- * Kolo
- * Tam na vrtni gredi Maribor Waltz
- * Spavaj Milka Moja Orphan Waltz
- * Dekle na vrtni
- * Oj, Marička, peglaj
- * Barčica
- * Mlad kapetane
- * Gremo na štajersko štajerski
- * Happy Polka
- * Če na tujem
- * Slovenian Dance
- * Vanda Polka
- * Zidana marela Veseli bratci
- * Ohio Valley
- * Sylvia Polka
- * Zvedel sem nekaj
- * Ko ptičica ta mala
- * Pojdi z menoj
- * Dol s planje
- * Kadar boš ti vdrat šel

37 ZVEZEK 10 SLOVENSKIH PESMI za piano-harmoniko za \$1.

Po 25c komad Moje dekle je še mlada Barbara polka

Naročite pri: Knjižarni Slovenic Publishing Co. 216 W. 18th Street New York 11, N. Y.

NAŠI VOJAKI PADAJO.

Po uradnem obvestilu je 19. novembra v bojih na italijanski fronti padel slovenski poročnik Norbert Sterle iz Eveleth, Minn., star 25 let. Zatiščala mater, oče mu je umrl pred devetimi meseci.

Korporal Charles A. Nolan iz Colorado Springs, Colo. je padel v bitki v Italiji 4. nov. kakor sporočajo uradno iz vojne nega departamenta. Frances Nolan, njegova mati, je umrla 23. oktobra. Star je bil 27 let in rojen v Ameriki. Pri vojakih je bil od julija 1942 in v

JUGOSLOVANSKI POMOŽNI ODBOR V AMERIKI SLOVENSKA SEKCIJA

Glavni uradniki:
Predsednik: Vincent Cankar, 2659 S. Lawrence Ave., Chicago, Ill. SNPJ
Podpredsednik: Josephine Erjavec, 527 N. Chicago St., Joliet, Ill. SZZ
Tajnik: Joseph Zalar, 351 N. Chicago St., Joliet, Illinois KSKJ
Blagajnik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Illinois SZS
Nadzorniki: John Gornik, 6403 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio SDZ
John Ermen, 739 W. National Ave., Milwaukee, Wisc. SZPS
Frank J. Wedie, 301 Line Street, Joliet, Illinois DSD
Josephine Zakrjšek, 7363 Cornell Ave., Cleveland, Ohio PS
Franc Cankar, 5709 Prosser Ave., Cleveland, O. SMZ

Direktor publicitete: Janko N. Rogelj, 6208 Schmale Ave., Cleveland, O. ABZ

LOKALNI ODBORI JPO, SS.

Lokalni odbor št. 1, Joliet, Ill.
Predsednik: Jos. Zalar, 351-3 N. Chicago St., tajnik: John Adamich, 1120 Highland Ave. in blagajnik: Louis Kosmerl, 754 N. Hickory St.

Lokalni odbor št. 2, Cleveland, Ohio.
Predsednik: John Pollock, 6407 St. Clair Ave.; tajnik: Frank Turek, 6117 St. Clair Ave. in blagajnik: Joseph Okorn, 1096 East 68 Street.

Lokalni odbor št. 3, Chisholm, Minn.
Predsednik: Frank Kne, 415-3rd St. N. W.; tajnica: Margaret Janzich, 505 5th Street, N. W. in blagajnik: John Lamuth, 26-3rd Street, N. W.

Lokalni odbor št. 4, Sheboygan, Wis.
Predsednik: Marie Pristand, 1034 Dillingham Ave.; tajnica: Johanna Mohar, 1138 Dillingham Ave. in blagajnik: Martin Jelenc, 1027 S. 8th St.

Lokalni odbor št. 5, Milwaukee, Wis.
Predsednik: John Oblak, 215 W. Walker St.; tajnik: Rev. D. M. Stenier, 1210 So. 61st St. in blagajnik: Rev. Anton Schiffer, 823 W. Mineral St.

Lokalni odbor št. 6, Ely, Minn.
Predsednik: Anton Zbanič, AFU Building; tajnik: Ivan Tauzell, Ely, Minn. in blagajnik: Louis Champa, Sr., Ely, Minn.

Lokalni odbor št. 7, St. Louis, Mo.
Predsednik: Geo. Kovacovich, 2003 S. Jefferson St.; tajnik: Eusebio Ruiz, 401 E. Marceau St. in blagajnik: John Marušić, 2751 Park Ave.

Lokalni odbor št. 8, Chicago, Ill.
Predsednik: Anton Krapenc, 1636 W. 21st Place; tajnik: John Gottlieb, 1845 West Cermak Rd. in blagajnik: Leo Jurjovec, Sr., 1840 W. 22nd Place.

Lokalni odbor št. 9, Waukegan, Ill.
Predsednik: Anton Kobal, 1015 Commonwealth Ave., North Chicago, Ill.; tajnik: Joseph Zore, 1045 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill. in blagajnik: Frank Nagode, 913 McAllister St., Waukegan, Ill.

Lokalni odbor št. 10, Lloydell, Pa.
Predsednik: Joseph Matičič; tajnik: Joseph Arhar, P. O. Box 139, in blagajnik: John Jereb.

Lokalni odbor št. 11, Butte, Mont.
Predsednik: Charles Propp, 1144 East Second St.; tajnik: Ignacij Oražem, 2029 Walnut St. in blagajnik: Charles Larsen, 201 East Park St.

Lokalni odbor št. 12, Pittsburgh, Pa.
Predsednik: F. J. Kress, 218 — 57th St.; tajnik: John Dečman in blagajnik: Nick Povše.

Lokalni odbor št. 13, Farrell, Pa.
Predsednik: Frank Kramar, P. O. Box 241; tajnica: Frances Gorenc, 925 Cedar Ave., Sharon, Pa. in blagajnik: Joseph Garm, Sr., 887 Cedar Ave., Sharon, Pa.

Lokalni odbor št. 14, Lorain, Ohio.
Predsednik: Miss Mary E. Polutnik, 1711 East 30th St.; tajnica: Matilda Ostaneč, 1848 East 34th St. in blagajnik: Hermina Zortz.

Lokalni odbor št. 15, Clinton, Ind.
Predsednik: Anton Jarec, RR 2; tajnik: Frank Bregar, 1139 Anderson St. in blagajnik: Frank Prašnikar, RR 2.

Lokalni odbor št. 16, Salida, Colo.
Predsednik: Frank Usnik RFD 72; tajnica: Katherine Drobnik, 421 East 2nd St. in blagajnik: Louis Skull, RT Box 180.

Lokalni odbor št. 17, Rock Sprgs, Wyo.
Predsednik: Anton Starman, 1216 — 18th St.; tajnik: Joseph Gosar, 417 Tisdell in blagajnik: John Jenko, Jr., 1118 Clark St.

Lokalni odbor št. 18, Barbeton, Ohio.
Predsednik: Joseph Leskan, 196 — 22nd St., N. W.; tajnica: Josephine Forok, 29-16th St., N. W. in blagajnik: Louis Arko, 1222 W. Wooster Rd.

Lokalni odbor št. 19, Aspen, Colo.
Predsednik: J. Lovshin, Box 252, Aspen, Colo.

Lokalni odbor št. 20, Pueblo, Colo.
Predsednik: John Gern, 847 E. C St.; tajnik: Frank Pechnik, 1232 Eller Ave. in blagajnik: Fr. Bradja, R. 1, Box 2.

Lokalni odbor št. 21, Denver, Colo.
Predsednik: Anthony Jersin, 4825 Washington St.; tajnik: Frank Okoren, 4750 Pearl St. in blagajnik: George Pavlakovich, 4573 Pearl St.

Lokalni odbor št. 22, La Salle, Ill.
Predsednik: Leo Zevnik, Lincoln Ave.; tajnik: Frank Kobisek, Garfield Ave. in blagajnik: Emma Shinkus, 717 5th Street.

Lokalni odbor št. 23, Johnstown, Pa.
Predsednik: Andrew Vidrich, 706 Forest Ave.; tajnik: John Langerholc, Jr., 516 Linden Ave. in blagajnik: obnem.

Lokalni odbor št. 24, Trinidad, Colo.
Predsednik: Math Karelch, 1011 Lincoln Ave.; tajnik: John Lipce, P. O. Box 26, Bon Carbo, Colo. in blagajnik: Frank Tomažin, 1892 Linden Ave.

Lokalni odbor št. 25, Claridge, Pa.
Predsednik: John Korč, R. D. 1, Export, Pa.; tajnik: Anton Zornik, Box 202, Hermine, Pa. in blagajnik: Alexander Skerl, Export, Pa.

Lokalni odbor št. 26, Indianapolis, Ind.
Predsednik: Louis Znidarski, 938 N. Ketcham St.; tajnica: Jennie Gerbick, 718 N. Holmes Ave. in blagajnik: Anton Hren, 928 N. Haugh Street.

Lokalni odbor št. 27, Strabane, Pa.
Predsednik: John Bevec, Box 16, Strabane, Pa.; tajnik: John Bole, Box 138, Strabane, Pa. in blagajnik: John Troha, Strabane, Pa.

Lokalni odbor št. 28, E. Helena, Mont.
Predsednik: Louis Smith, P. O. Box 371; tajnik in blagajnik: Joseph M. Sasek, P. O. Box 331.

Lokalni odbor št. 29, Bridgeport — Boydsville, Ohio.
Predsednik: Joseph Snoj, R. F. D. 1 Box 7, Bridgeport, Ohio; tajnik in blagajnik: John Vitez, Box 848, Barton, Ohio.

zadnjem januarju je odin čez morje. Zapuščala pet bratov in dve sestre.

Mussolini zopet umrl
Neko poročilo iz Madrida pravi, da je v neki nemški bolnišnici pred dvema tednoma umrl Benito Mussolini. Imel je že dolgo časa nijsi v želodcu in jim je sedaj podlegel. Vest pa ni mogoče verjeti, ker je bilo o Mussoliniju že večkrat poročano, da je umrl.

ČESTITKE IN VOŠČILO

Najprej vam želim bolj veselo leto, kakor je bilo to, in več novih naročnikov. In vam čestitam k 50-letnici, četudi je že malo kasno. Jaz sem naročnik že 34 let in pozdravim vse osebe pri listu. In tukaj vam pošiljam celoletno naročnino \$7.00.

Frank Chaligaj, Daniphan, Mo.

NOČEM PLAČATI VEČ KOT NAJVIŠJE URADNE CENE!
NE SPREJMEM RACIONIRANIH ŽIVIL AKO NE ODDAM ZNAMK!

STUDENEC Blagoslova!

POD SVOBODNIM SONCEM

ROMAN - Spisal: F. S. FINŽGAR.

88

Iztek se je stresel od razburjenosti. V očeh so se svetli plameni. Radovan ni okrenil glave. Zavrtel je samo oči, pa je videl zadost. Potulnil se je, segel po drugi čutari, pil in nadaljeval:

"Ko sem doma žalostnemu očetu povedal, da živim, da prav za prav imenitno živim v Bizancu, je stari oživel, kakor bi se bil napil tegale vina. Zakaj ko sem prišel v gradišče, je ležal v travli, zvrt v klobko in ječal v smrtnih bridkosti."

"Bolani?" je hitro vprašal Iztek.

"Ne bolani, žalosten, na smrt žalosten zaradi vojske med brati. Ob njem sta klečala Velegost in Bojan in ga tolažila. Vrnila sta se namreč z nesrečno vestjo, da Anti, zlasti starešini Volk in Viljenec nočejo miru."

Vsi vojaki so namršili obrvi in poslušali Radovana.

"Zapeljana, načevana po Tunjušu!"

"Veš li to?"

"Povedal mi je star Anti, ki se je umaknil prelivanju bratovske krvi in se potikal sam kakor volk v gori, ves žalosten. In takisto mi je pravil Svaun, da je bil pri njem Tunjuš in ščeval v boj na Volka in Viljenca. Ljubinica pa mi je razodela, da se je Tunjuš pri njej ženil, kravjerepnik!"

"Pri Ljubinici ženil? Hun, Tunjuš? Lažeš, Radovan!"

"Da bi lagal, Iztoče! Še je ležal razbiti vrč na mizi, ki ga je Tunjuš razsnil v jezi, ko sem dospel v gradišče. Ljubinica se je tresla od groze, katero ji je zavdal ta čeljustač, merjasec smrdljivi."

"Da bi ga srečal! Ne uide mi!"

"Kakor sem ga srečal jaz in kakor je, žal, ušel meni!"

"Morda pa le Radovan njemu," je zamrmral oni stari Sloven; tega godec seveda ni slišal, ker ni maral.

Srečal sem ga, ko je vihral iz gradišča, ker mu je Ljubinica pomolila pesico z ognjišča pod nos namesto poljuba. V dolini blizu gradišča sem zagledal njegov rdeči plašč — jaz pa v zasled. Čakaj, sem si mislil, zdaj se spomniš, kdaj si preganjal Radovana! Hitro je jeznil, glava mu je visela konju na vratu, vsa žalostna in dremotna. Mižal je, natanko sem videl. Obljubil sem bogovom obete, napel hrbet ter se pripravil za skok iz zasled. Bil je tako blizu, da bi ga zagrabil za plašč. Sežem po nož za pas — na bese, noža ni bilo. Izgubil sem ga bil, — in tako je ubežal smrti, kravjerepnik!"

"Pi, Radovane! Dobro si povedal!"

"Še bolje bi bil naredil, toda če ni bilo noža, ali naj ga s plunko po glavi? Več je vredna ena struna, kot vsa njegova buča. Toda še se srečava še, in tedaj —"

Godec je zamahnil s pestjo in zopet segel po čutari.

Vojaki so udarili v vesel smeh. Toda Radovan jih je čimil z divjim pogledom in se prevrnil od ognja v visoko travo.

"Le smejte se, drobnica vrtoglava! Ne poznate me še!"

Potegnil je k sobi prazno torbo in si jo del pod glavo.

"Spa!" je ukazal Iztek. "Straža pri konjih naj se menjava vsaki dve uri, da čuvaja ne premeta spance; zakaj trudni ste. Ob svitu zore odrinemo preko Hema!"

Vojaki so razgrabili žerjavico, da je ugasnil ogenj. Za nekaj trenutkov so vsi trdno zasпали.

Tudi Iztek je želel spanca. Začutil je po udih silno utrujenost. Šele sedaj se je zavedel, kako ga je zdelala ječa. Zaskoplil je oči in potegnil konjeniški plašč čez obraz. Tisoč misli mu je vrelo po glavi. Toda na vse bi bil rad pozabil, samo da se odpočije za dajno pot. Zastonj! Iz drugega konjeniškega plašča je dihal vonj po nardi. Tako je dehtelo eno in v njegovih sobi, ko se je sešel z Ireno.

Objel ga je ves čas tiste noči, ko je ljubljeno videl za mrtvo roko iz čolna na Epafr-ditovem vrtu. V temi pod plaščem je zagledal njene modre oči, na licih je začutil boznanje njenih svetlih las. Njegova dula je sedla v šajko, s katero je je spremljal nazaj v carsko palačo. Nad njima nebo, v sredi e nam koprneč žarok, na tistih molh, ker so onemeli, besede v toliki sreči. — Nat hoj, boj za njo — napad na vrtu — grozna ječa — sedaj brez nje. — Kje si Irena?"

"Oteta," mu je rekel Epafrdit. Oteta? Azbada? Teodori? Morda tudi njemu oteta — in ne zanj. In vendar mu je življenje brez nje smrt, dan brezveč ne misli nanjo pusta noč, vse znanje prazna igrača, če bi ne mogel pokloniti lavorik njej! Irena, kje biraš? Ali hrepeni tvoje srce po mojem?"

"Tako mi Krista, objameš jo!"

Tudi to je rekel Epafrdit. Objameš? Kdaj? Ker jo čuva Bog! Iztek se je v temi slutnji domislil blagovesti, katero mu je podarila Irena. Spominjal se je izrekov Krista križanega, katerega je molila ona. Rekla mu je: Veruj resnici in njegova ljubezen napolni tudi tvoje srce.

Iztek je občutil rahlo npanje daleč na vzhodu se je zasvetilo, s tihim sešestom je prišlo po vrhovih dreves in mu pojilo dušo z besedami blagovesti: "Karkoli boste prosili v mojem imenu, se vam bo zgodilo!"

Ustnice barbari so se začele premikati, iskale so besedi, vrelo je iz duše: "Samo njo, Ireno, sveto, čisto moje edino mi daj, po Kristu, Gospodu njenem!"

Kakor sladka omotica mu je stisnilo senca, obtežile so se trepalnice, iz oči se je rodila luč, iz luči je krčila Irena z rokami proti njemu in ga klicala: "Pridi, moj predobri, junak junakov!"

Zvezde so gasnile v hladnem jutru. Čuvaj je prebudil vojake. Takoj so osedli konje, ki so odpočiti veselo hrzali in se pasli po travi.

"Niste ničesar čuli pomoči?" je vprašal Iztek.

"Ničesar, magister peditum," ga je nazval najstarejši Solven, ki je stražil ljustrano stražo.

"Topot konjenice se ni oglasil?"

"Šumela je reka, cesta je bila mrtva!"

"Hitro prigrizimo, potem pa na pot! Zvečer prenočimo onstran Hema in tam smo že utekli vsakemu pogonu."

Vojaki so tesno opasani stoji zajtnikovali. Edino Radovanov odlep je še tičal za grmom, kjer ga je bil pustil zvečer. Sam je še globoko hropeel na torbi.

"Radovane!"

Iztek ga je potresel za ramo.

(Nadaljevanje prihodnjaja)

Prizor iz filma "North Star".

NALEZLJIVI LJUDSKI POKRETI

Napisal Donald Bell

(ONA) — Britanski in ameriški merodajni krogi se živo prerekujejo glede vprašanja, ali je treba ali ne dati politično priznanje Titovemu pokretu, ki je zdaj že priznan in podpisan v vojaškem oziru. Nekateri poudarjajo, da je bil kralj Peter tisti, ki je napovedal vojno Nemcem — oziroma jim odpovedal pokornost — v trenutku, ko je bila njegova država napadena. Ako bi bila le galna jugoslovanska vlada odstavljena zdaj, bi seveda vse vlade v izgnanstvu izgubile ne le svojega vpliva. Na drugi strani pa je mogoča Titova armada zavzevala potrebna za bodočo balkansko kampanjo. Saj drži Tito že zdaj precej več nemških divizij kot vse kombinirane vojaške sile Angležev in Amerikancev na italijanskih tleh.

Globoka znata, ki je na dnu tega prerekanja, je ta, da temelji na ideji, da imajo Amerikanci in Angleži možnost izbire. V resnici pa je stvar taka, da je to zadeva, ki se odigrava edinele med Nemci in Jugoslavlani — to je boj za premoč na terenu med nemškimi silami in partizani.

Cisto mogoče je, da bodo partizani končno le premagani in uničeni od nadmočnih nemških sil. To bi se moglo pripetiti, ako bo Tito dobival kot poprej, premalo zavezniške podpore v orožju in prehrani. V tem — za nas nesrečnem — slučaju, bi jugoslovanska vlada s svojim kraljem tudi ne imela nobenih izgledov, da pride zopet na oblast. V Jugoslaviji bi le nastala smutna tišina grobov — kot je v drugih zasedenih deželah, toda v trenutni nemškega poraza bi žive na rodne sile vendar zopet nastopile, a bile bi zopet pripadniki Titu. Ni dovolj, da se Peter vrne v Beograd kot "priznan" vladar. Na oblasti bi ga morali držati britanski in ameriški bajonetji. A to je več kot more pričakovati.

Obsežna poročila, ki so prišla v to deželo o postanku in razvoju Titovega pokreta, dokazujejo ne le, da je to zares ljudsko in splošno narodno gibanje, ki nima nobenih zahtev na zunanj svet, temveč tudi, da moramo v tem gibanju videti tudi začetek velike in splošne balkanske revolucije, ki bo imela velik vpliv celo v drugih delih Evrope.

Staro pravilo je, da so revolucije nalezljive. One ne poznajo in ne priznajo nobenih meja. Nove ideje zagrabijo kar naenkrat ves kontinent — kadar so nove politične ali socialne ideje prestale svojo preizkušnjo. Ideja sama pa se ne more razviti, dokler si ne ustvari primernega orožja.

Kakor hitro pa se pokaže, da obstoječe sile odpora niso več dovolj močne, da se upirajo, izbruhnejo revolucije Guerilske vojskovanje je tak eksperiment — popolnoma nova izkušnja evropskih delavskih slojev.

Niti na Avstrijskem niti na Češkem ni narod poskušal organizirati partizansko vojno proti zavojevalcu. Na Holandskem

in v Belgiji ali Franciji se je zdelo, da so taki poskusi popolnoma brezupni in brezsmiselni. Toda ko je šel Hitler v boj na Balkan, se je naenkrat pokazalo, da je te forme vojna mogoča tudi v notranjosti Evrope in da malo oborožene čete morejo uspešno stopiti v boj proti modernim armadam kljub vsem njihovim sredstvom, kljub tankom in letalom.

Prva partizanske čete so razvile neke vrste moderno teritorialno guerilsko vojno, ki naj bi nadomestila staro "oboroženo ljudsko vstajo" in borbo na barikadah. A že v prvih uspehih teh modernih revolucionarjev se je rodil oni baci, ki je tako značilen za revolucionarno podvigo vseh narodov in vseh časov.

Ta baci ni nič drugega, kot spoznanje, da je mogoče obstoječim silam vladajočega režima. Takrat, ko je Tito izvedel svoje prve napade na nemško garnizijo, in se Nemcem ni takoj posrečilo, da ga ugonobe v svojih prvih kazenskih ekspedicijah, so jugoslovanski revolucionarji izvojevali svojo odločno in največjo zmago. In takoj so se začeli zbirati okoli njega novine, ki so se vsi hoteli vdeleževati te skupne narodne vojne. In ko so Titove čete po dveh in pol letih krvave vojne pokazale, da so se razvile v mogočno vojsko, so Bolgari in Italijani takoj poskušali sliče eksperimente. Daens se nahajajo v Titovih vrstah sploh vse narodnosti, katere je mogoče najti na Balkanu — saj ima celo italijanske in nemške protifašistične edince.

Vest o tem, da je mogoče v malih skupinah voditi boje proti najmočnejši vojni organizaciji evropskega kontinenta, se razširila kot požar siron vse Evrope, do najbolj oddaljenih kotičkov. Kar se je izkazalo najbolj nalezljivo niti niso ideje, za katere se bori Tito, temveč dejstvo samo, da se bori — te ideje žive v Evropi že dolga leta, toda Tito je pokazal, da je mogoče dvigniti se, in da ni bil takoj uničen, in z njim njegove klee.

Zdaj, ko je Titov pokret postal tako mogočen, da so morali priznati zavezniški vojaški voditelji in njih glavni stan je treba pričakovati, da se bo partizanski pokret razširil iz izolirane Jugoslavije in buknil ven v Evropo. Metode partizanskega vojskovanja so se razvile prav posebno v neprichodnem goratem ozemlju Hrvaške in Črne gore, toda ni mogoče prenesti jih na drugačen teren, in prenesene bodo tudi drugam. In morda se ne bo dalo izvesti, da bi velike sile odločale o tem, kje in kdaj naj izbruhne partizanska vojna. Kajti iniciativa prihaja od spodaj, v sredi nepoznatih ljudskih množic, katere zagrablj uporni duh.

Ljudske osvobodilne armade bodo stavile samo svoje zahteve. Preokret anglo-ameriške politike napram Titu in njegovemu začetku splošne revizije politike, do katere mora

ZGODEBA O "ZLATEM OSLU"

V srednjem okrožju države Idaho, sta pred kakšnim pol stoletjem dva iskalec zlata Peck in Kellogg, mnogo mesecev zaman stikala v gorovju za srečo. Nasla nista niti zrna zlata. Na zadnje sta se ločila, da se vrmeta domov.

"Prepušči mi svojega osla" je dejal Kellogg. "Domov greš lahko peš, ker je le nekoliko dni potovanja do tja. Jaz pa moram potovati mnogo tednov in čim pojde mimo moje hiše kakšni transport do tvojega kraja, ti osla pošljem nazaj."

Peck je kot dober tovariš privolil in njiju skupni vestni spremljevalec na dolgih poteh, je zamenjal vodje ter odkopital s Kelloggom. Kmalu potem j Kellogg srečal dva nova iskalec zlata. Ta dva se po njegovem črnoglednem poročilu, da ni v teh gorah nič najti, nista dala prestrašiti in sta nadaljevala svojo pot. Tedaj se je jima priključil tudi Kellogg z oslom. Misli si je, če ne bo nič pomagalo, vsaj škodilo ne bo.

Nekoliko ur pozneje je postal osel nenadno trmast, ne z besedo ne z batino ga ni bilo mogoče spraviti z mesta. Ko so si močje kraj podrobneje ogledali, pa so zagledali — zlato, pravo zlato. Tako so odšli slovite zlate poljane okrog današnjega Bukarkita in Sullivan. Kellogg ni o svoji sreči znil nobene besede, temveč se je zadovoljil s tem, da je svojemu staremu prijatelju ob priliki osla poslal nazaj. Toda ležišča zlata v vrednosti milijonov niso stvar, ki bi jo mogel dolgo za krivati in ko se je Kellogg nekoga dne razin tega s svojima novima prijateljsma se sprl, sta ta dva izblebela odločilno vlogo, ki jo je imel osel pri najdbi zlata. Tedaj je Peck Kellogga tožil in je tožbo tudi dobil. Sodniki so dejali, da bi brez tistega osla zlata sploh ne našli, zato pa pripade siveu najmanj polovica vsega dobička. Peck si je dal milijone izplačati in je s svojim "zlatim oslom" živel odleč v sijaju in veselju, dokler ni ni pobrala tista, ki ničesar ne pusti.

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES oziroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

SEDAJ LAHKO DOBITE
LASTNOROČNO PODPISANI KNJIGI
pisatelja Louis Adamič-a
ZA CENO \$2.50 ZA ZVEZEK

"Two Way Passage"

V tej knjigi, ki je zbudila pozornost vsega ameriškega naroda, da je pisatelj nasvet, kako bi bilo mogoče po sedanjih vojni pomagati evropskim narodom. Iz vseh evropskih držav, tudi iz Jugoslavije, so prišli naseljenici v Ameriko in pomagali postaviti najbolj napredno in najbogatejšo državo na svetu. Sedaj je prišel čas, da Združene države pomagajo narodom, ki so jim pomagali do njihovega sijaja in moči. Pot na dve strani — kakor bi se mogel naslov knjige prestaviti iz angleščine — je jako zanimiva knjiga in jo priporočamo vsakemu, ki razume angleško.

"What's Your Name"

"Človeški odgovori na vprašanje, ki se tice sreče milijonov... Čitanje te knjige je bogato plačano." — Tako se je izrazil veliki ameriški dnevniki o tej knjigi.

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona:

Posiljam Money Order za \$..... za lastnoročno podpisano (1) knjigo (1):
Moje ime
St., ulica ali Box st.
Mesto in država

"Glas Naroda"

216 W. 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

ALI VESTE?
Ko kupujete Vojne Hranilne Bonde si prihranjate denar — ga NE darujete!

PRIPOROČLJIVO BOŽIČNO DARILLO

The New Modern Encyclopedia

V ANGLEŠČINI

22,000 Razlag ... 1.100 Slik

Najnovejša svetovna Encyklopedija, v kateri more vsakdo kakoršnegakoli poklica najti razlage vsake besede spadajoče v njegovo stroko.

Cena sedaj \$4.-

(Poština in zavarovalnina plačana.)

Knjiga vsebuje 1176 strani in je okusno v platno vezana. — Skoro neverjetno je, da je mogoče tako najpopolnejšo knjigo dobiti za tako zmerno ceno.

Knjigarna Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

TO KNJIGO BI MORAL IMETI TUDI VSAK DLJAK NA RAZPOLAGO

KNJIGARNA Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street New York City

<p>Andrej Ternovec
Spisal Ivan Albreht
Cena 50 centov</p> <p>Filozofska zgodba
Spisal Alojs Jirasek
Cena 50 centov</p> <p>Ko smo šli v morje bridkosti
Spisal Rev. E. Zakrajšek
Cena \$2.-</p> <p>Sešli državljani naj naredijo knjice — "HOW TO BECOME A CITIZEN OF THE UNITED STATES"
V tej knjigi so vam pokazali in pokazali na naseljenca.
Cena 25 centov</p> | <p>Listki
Spisal Ksavar Moško; 144 str.
Cena 70 centov</p> <p>Malenkosti
Spisal Ivan Albreht
Cena 75 centov</p> <p>Živi izviri
Spisal Ivan Matičič
Knjiga je svojevrsten pojav v slovenski književnosti, saj v nji je v trinaestih dolgih poglavjih opisanih trinaest rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne.
13 poglavij — 413 strani v platno vezano
Cena \$2.-</p> <p>Državlanski priročnik
(V slovensčini)
Knjizica daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan.
Cena 50 centov</p> | <p>POUČNI SPISI</p> <p>Pohorske poti
Spisal Janko Glaser
Cena 50c</p> <p>Angleško Slovensko Berilo
(F. J. Kern) — Vezana knjiga
Cena \$2.-</p> <p>Knjiga o dostojnem vedenju
111 strani.
Cena 50 centov</p> <p>Mlekarstvo
Spisal Anton Pevc. 8 slikami. 165 strani. — Knjiga za mlekarje in farmerje v splošnem.
Cena 50 centov</p> <p>Obrotno knjigovodstvo
258 strani. ezana. — Knjiga namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključavničarstvo ter železnicarstvo.
Cena 50 centov</p> <p>Ako naročite knjigo, priložite listu U. S. oziroma Canadian Order za omenjeno svoto. Manj lahko pošljete v U. S. zvezni oziroma 3 cente.</p> |
|--|--|---|